

## Когато БКП решава дали ДС може да разработва и арестува партийни членове

Написано от Христо Христов  
Сряда, 06 Май 2020 19:38

---



Да, имало е период по време на тоталитарния комунистически режим, когато това дали МВР-ДС е могло да разработва и разследва за извършени престъпления членове на Българската комунистическа партия се е решавало от самата партия.

Така на практика компартията е иззела функциите на полицията (тогава милиция), следствието и прокуратурата.

За това свидетелства партиен документ, който днес достига до нас благодарение на архивите на ДС.

Той представлява докладна записка до секретаря на ЦК на БКП Боян Българанов от завеждащият отдел „Административен“ на ЦК Добри Терпешев. Записката е от юли 1956 г. и [desebg.com](http://desebg.com) я публикува онлайн.

През отдел „Административен“ минават цялата кореспонденция на силовите министерства като МВР-ДС и МНО за решения от висшето партийно ръководство при тоталитарната комунистическа система. Боян Българанов пък е човекът, който в ЦК в този период е отговарял за силовите ведомства.

## Когато БКП решава дали ДС може да разработва и арестува партийни членове

Написано от Христо Христов  
Сряда, 06 Май 2020 19:38

---

В записката се коментират предложения, направени от тогавашния министър на вътрешните работи ген. Георги Цанков, направени с оглед на XX конгрес на КПСС и априлския пленум, на който е Тодор Живков е утвърден за първи секретар на БКП.

Това е времето, когато комунистическият режим в СССР намалява репресиите след смъртта на Сталин, а повеят на тази политика при Хрушчов достига и България.

Министър Цанков определя като неправилно органите на МВР-ДС да разработват партийни членове без знанието на самата партия.

Той предлага органите на МВР-ДС да докладват всички случаи за „вражеска и престъпна дейност“ на партийни членове първо на партията.

Така например разработките на членове на партията за „контрареволуционна и друга антинародна остра вражеска дейност да се водят само след писмено съгласие на първия секретар на съответния окръжен партиен комитет, а за криминална [дейност] и на околийския [партиен] секретар“, е предложението на министър Цанков.

При арестуване на държавни и обществени деятели, които не са партийни членове, но са номенклатура на партийни комитети, въпросът да се съгласува с ЦК.

Документът е включен в сборника [„Държавна сигурност – войникът на партията“](#), издание на [Комисията по досиетата](#), 2015 г.

# Когато БКП решава дали ДС може да разработва и арестува партийни членове

Написано от Христо Христов  
Сряда, 06 Май 2020 19:38

203<sup>a</sup>

22

ДО  
СЕКРЕТАРИ НА ЦК НА БКП  
ДР. ВОИН БЪЛГАРАНОВ

## ДОКЛАДНА ЗАПИСКА

Министърът на вътрешните работи д-р Г. Чапков с писмо от 4.VII.76 г. предлага на Политбюро на ЦК на БКП да разгледа и вземе решение във връзка с работата на органите на МВР по получените сигнали за вражеска и престъпна дейност, извършена от членове на БКП. В писмото се изтъква, че досега не е имало решение на ЦК, което да задължава органите на МВР да искат разрешение от партийните комитети за разработването на членове на Партията. Не е имало решение на ЦК и за случаите, когато се налага да бъдат задържани или арестувани отговорни държавни или обществени работници, които не са членове на БКП, но са номенклатурни на ЦК на БКП.

Като изтъква, че в светлината на решенията на XX конгрес на КПСС и Априлския пленум на ЦК на БКП разработването на партийни членове от органите на МВР, без съгласието на Партията е неправомерно и в отсъствието на случаи би могло да се допусне създаване на неоснователно недоверие към някои партийни членове, д-р Чапков предлага:

Органите на МВР да съобщават всички постъпили при тях данни за вражеска и престъпна дейност извършена от членове на БКП на първите секретари на съответните комитети на БКП за вземане партийно отношение; разработките на членове на БКП за контрразведателска и друга антинародна остра вражеска дейност да се водят само след писмено съгласие на първи секретар на съответния окръжен парткомитет, а за криминална и на

28

- 2 -

околийски секретар. При случаи на задържане или арестуване на отговорни държавни и обществени дейци, които не са партийни членове, но са номенклатурни на партийните комитети, въпроса да се съгласува с ЦК и съответния министър или окръжен комитет на БКП. Когато се наложи органите на ДС да правят справки по желата на партийните членове, за това да се иска разрешение от секретарите на съответните окръжни комитети на БКП, чрез окръжните началници на МВР.

Отдел "Административен" на ЦК на БКП проучи горното предложение на ръководството на МВР и предлага на Политбюро на ЦК на БКП да бъде утвърдено.

София, 24 юли 1976 г.

Зав.отдел "Административен"

на ЦК на БКП:  
/Д.Терпенов/